

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 17. Belli inter Urbanum VIII. Papam, & Ducem Parmensem exorti initia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](#)

quem Franciæ Rex in Barcinonensium Sæc. XVII.
opem submiserat; postquam enim Ca- A. C. 1641.
taloni cives Marchionem Vellum, quem
Hispaniæ Rex cum valido agmine in re-
belles immisit, a Barcinonensi urbe tanto
furore repulerant, ut Hispani projectis
armis sese Tarragonem nuper ditione
captam præcipiti fuga recipere cogeren-
tur, mox Hodancurtius novis auctus
copiis Tarragonem obsidere cœpit, a
qua tamen obsidione per classem Hi-
spanam non sine clade & dedecore re-
pulsus, ex ipsa Martis frustratione ani-
mum redintegravit, atque in ditione
Ruscinonensi Canetum, Elnam, & Ar-
gilleriam cepit, Hispanosque hanc Pro-
vinciam e Castilia infestantes, diver-
sis præliis prospero Marte consertis
repressit.

§. XVII.

*Belli inter Urbanum VIII. Papam,
& Ducem Parmensem exorti
initia.*

Post tot, tamque cruenta bella, qui- *Palat. Vit.*
bus Christianus Orbis tanto tem- *Urb. VIII.*
pore scœde lacerabatur, repente in ipsa *pag. 558.*
Romana urbe novi belli incendium e- *Nani Hist.*
rupit, Caussa illius erat cupiditas, *Venet. l. 12.*
fastusque Barberinorum Nepotum, qui
senescente Urbano Papa pro arbi-
trio, summoque Imperio in urbe domi-

Nn 5 nabani

Sæc. XVII. nabantur, suasque divitias novis ditio-
A. C. 1641. num urbi vicinarum accessionibus au-
gere certabant: cum ergo Paulus III. Farnesius familiam suam Parmæ & Pla-
centiæ Ducatu, necnon Castrensi di-
tassent, Barberini alienæ felicitatis æ-
muli Castrum, utpote Romanæ urbi
vicinum, sibi vindicandi, occasionem
aucupabantur: nec ea quærentibus
deerat; cum enim Octavius Farnesius
Parmensis Dux Romæ pecunias ad
quæstum recepisset, & creditoribus in
pensionem annuam proventus ex Ron-
cilio, & Castro assignasset, Rainu-
tius vero Odoardi Filius intermissa so-
lutione Creditores ad paupertatem re-
digeret, hi querelis & gemitu aures
Pontificis fatigare cœperant. Indulxit
tamen Pontifex Odoardo, ut census
imminuere posset: ex hac ipsa vero Ur-
bani benevolentia orta est Nepotum æ-
mulatio, qui Odoardum obliquis aspi-
cientes oculis, acerbisque criminatio-
nibus lacepsitum eo compellebant, ut
exosum Barberinæ Domus Regimen
Pontifici aperiret, seque Roma disce-
furum indicaret. Querelas Urbanus
magno dolore, obortisque ubertim la-
crimis exceptit, Odoardus autem, in-
salutatis Francisco & Antonio Cardina-
libus Barberinis, Roma excessit, quin
creditoribus suis satisfecisset: unde eo-
rum

rum præcipui apud Romanum tribunal, Sæc. XVII,
& Barberinos instabant, ut Castrum A. C. 1641.

eis oppignoratum, necnon rei frumentariæ apparatus venderetur: In jus vocatur Odoardus a Judice, quem tamen sibi infensum fore ratus, prætermissa juris via armis sese defendere statuit, missloque Delphino Angelerio cum copiis Castrum muniri jussit. Horum signari erant Barberini, quorum impulsu Castrum misli sunt exactores, qui rem frumentariam utpote creditoribus obnoxiam Romam conveherent: Ast hi inde reduces, annonam a Duce navi-gii impositam, ad exterros fuisse eventam, Castrum vero præsidariis, non visque operibus munitam nuntiabant. Hæc Barberini, in Pontificis contemptum tentata credebant, quocirca Octavius transmisso decreto monetur, ut intra triginta dies dimissis præsidariis propugnacula recens erecta everteret, si secus, tanquam refractarius sacris, profanisque armis oppugnandus esset. Odoardus his minis haud territus, de contumacia accusatur, Pontifex autem Nepotum impulsu sex peditum milia, & quingentos Equites ductore Ludovico Matheo Viterbum duxit: Inopinatus hic belli apparatus vicinos Principes sollicitos tenebat, ac præpribus Cæsaris, Regumque Oratores, &

Nea-

Sæc. XVII. Neapolis Pro-Rex, Magnus Etruriæ
A. C. 1641. & Mutinæ Duces, necnon Venetorum
Respublica sua interponebant officia, suadentes,
ut calamo, non gladio hæ
contentiones dirimerentur: Verum
Barberini responderunt, concordiæ lo-
cum non esse, nisi Odoardus se Sedis Apo-
stolicæ clientem fiduciarium agnoscat,
Romam veniat inermis, & pedibus ad-
volutus Pontificis, commissi criminis
veniam imploret. Præstituuntur postea
Odoardo aiii quindecim dies, quibus
evolutis hujus Principis bona creditori-
bus ceduntur, Dux vero decreto ana-
themate reus læsæ Majestatis, Parma,
Placentia, omniq[ue] alio dominatu exui-
tur, atque universus Castrum Principatus,
quem Delphinus ignave dederat, ac pro-
pterea capite plexus erat, a Pontificio
milite occupatur. Percepta Castrum ja-
ctura Odoardus foedere cum Hetrusco,
Mutinensibus, Venetisque inito cunctos
Religiosos admonuit, ne Pontificium
anathema in usum deducerent, si qui
vero illud pertimescerent, solum muta-
rent. Interim vero Mutinenis Dux,
aliisque Italæ Principes cum Barberi-
nis controversiam amica transactione
componere haud cessabant: Verum
Barberini, ut Odoardum Ducem lenta
molestia consumerent, & Mediatorum
patientiam fatigarent, oppido duras

pro-

proponebant concordiæ leges: vicissim Sæc. XVII.
vero Dux ad cuncta pacis consilia se A.C. 1641.
paratum simulabat, ut temporis bene-
ficio validiorem exercitum contrahere,
expositisque rationum suarum momen-
tis vicinos Principes sibi conciliare va-
leret: Attamen Barberini, ne Castris
possessione exuerentur, haud cunctan-
dum rati, copiis ad Padi oras traductis,
Mesaræ urbi præsidium imponunt, &
Ambrosum Carpineum jubent, ut
transitum a Mutinensi Duce peteret,
& in Parmensem Ducatum irrueret.
Tum vero Veneti, quod rei suberat,
suspiciati, festinanter ductore Aloysio
Georgio cum exercitu cis Mincium in
Mutinensis opem accurrunt: magnus
quoque Etruriæ Dux milite & pecunia
Mutinensem juvare properat: Horum
concursu territus Carpineus, quinde-
cim dierum inducias proposuit, ut apud
sequestrés de concordia ageretur: in-
cassum tamen: Barberini enim cuncta
pacis consilia eo fine eludebant, ut
priusquam vicini armarentur, Parmen-
sem ad obsequium cogerent: Pontifex
quoque nova Cardinalium, quos antea
rejecerat, inauguratione Cæsarem,
Hispanos & Gallos sibi devincire nite-
batur. Ejusmodi tamen sollicitationes
Venetos non absterrebant, quominus
cum Etruriæ & Mutinæ Ducibus mu-
tuam

Sæc. XVII.
A.C. 1641.

tuam armorum societatem inirent, ne
autem bellum adversus Ecclesiam mo-
vere crederentur, promulgarunt, se
„arma parare contra illos, qui Ponti-
„ficiis armis, non pro Ecclesia, sed pro
„familia sua in Parmensis perniciem ab-
„uterentur: His ergo sacrilegia, cædes
„& rapinæ imputandæ forent., Ho-
rum auxilio fretus Odoardus, in Bo-
noniensem ditionem irrupit, direptaque
Plumaria urbe Pontificios in fugam
egit, ac per Etruriam profectus, ver-
sus Castellam ad Lacum castra promo-
vit, quo Lionæus Galli Regis Orator,
impellente Papa maxime consternato,
contendit, de concordia cum Odoardo
acturus. Pollicebatur hic obedientiam,
dummodo Castrum cuidam ex suis fœ-
deratis depositi nomine traderetur.
Rejecta a Barberinis hac conditione,
Odoardus Aquilam versus, incenso op-
pido Panicali, movit: Novo tunc ter-
rore perculti Barberini, inducias, non
paciscendi, sed validiores copias Odoar-
do opponendi animo, per Valenzæum
Ducem Gallum petebant, Dolum sub-
esse suspicabantur Ducis Fœderati, ex
quibus Mutinensis Ferrariam interci-
pere festinabat, sed nimia festinatione
seipsum delusit: Odoardus tamen feli-
cior Bondenum, & Stellatam Ferra-
riensis Ducatus urbes ditione cepit,
& Ve-

& Veneti captis pluribus oppidis An- Sæc. XVII.
tonii Barberini Cardinalis molimina A.C. 1641.
disjecerunt, Padique oram insedere.
Aliquandiu utrinque mutuis, levibus
tamen cædibus, & victoriis pugnatum:
Romæ vero velut hoste penitus debel-
lato tam ingens erat exultatio, ut e-
tiam Principum Oratores, qui pacem
conciliaturi aderant, abire juberentur:
Hoc exemplo impulsus Venetorum Se-
natus, vicissim Vitellio Papæ Nuntio
Venetiis excedere præcepit. Tum ve-
ro Barberini Venetam & Mutinensem
ditionem, fœderati vero Bononiam in-
festare certabant, æquato plerumque
inter ipsos pene decore, & cladis igno-
minia. Tandem Ludovicus XIII. Gal-
liarum Rex Alexandrum Bichium Ve-
netias misit, ur sepositis armis Italos
reconciliaret: Annuit Senatus, ea lege,
ut Castrum suo Principi restitueretur:
inde Bichius Romam delatus, summo
Pontifici Italiae discrimen gravibus op-
pido verbis exposuit. Obstuپuit Ur-
banus, rerumque hucusque gestarum
ignarus, aut ignorare simulans, non
sine magna animi commotione suis ex-
probravit, quod Pontificias ditiones
vicinorum Principum armis devastari,
sibi celassent: mox igitur indicto Pur-
puratorum Conventu suis Nepotibus
præcepit, pacem reddere satagerent,
prius-

Sæc. XVII. priusquam ipse senio confectus migra-
A.C. 1641. ret e vivis. Tergiversabantur adhuc
 Barberini; donec tandem Pontificii mi-
 lites capto Caraffa, Doria, aliisque
 pluribus magni nominis Tribunis prope
 Ferrariam a Venetis cæsi, fugatique
 fuissent: Tum vero pace inita, & re-
 stituto Castro, creditoribus ex Odoardi
 bonis satisfieri curarunt, Rex etiam
 Galliæ pro Odoardo deprecabator, &
 Cardinalis Bicchius foederatos Princi-
 pes Barberinis conciliabat, propositis
 concordiæ legibus, quæ a singulis si-
 gnatae die prima Maij anno Domini
 millesimo sexcentesimo quadragesimo
 quarto inter Missarum solemnia in Ba-
 silica ad S. Marcum palam promulgatae
 fuerunt. Ita demum hoc Ecclesiæ bel-
 lum finitum est, quod majori tumultu,
 quam successu, potius ad populorum
 vexationem, quam hostium perniciem,
 rara clade, & victoriis ferme nullis,
 ab ejusmodi hominibus, qui ad pacis
 negotia aptiores fuerant, quam ad belli
 opera, per integrum triennium fuerat
 continuatum.

§. XVIII.

*Motus contra Jansenii libri editionem
Romæ excitati.*

*Abrege de
l'Hist. Eccl.
tom 3.
Leydeck. hist.
Jans. c. 2. I.*

Non minus acre, incruentum ta-
 men, bellum in Romana Curia
 move-